

Præf. 21. num. 15.

DISSERTATIO INAUGURALIS JURIDICA, #

DE 1721 9.

RATIONIBUS

DECIDENDI PARTIBUS

ET EARUM ADVOCATIS

NON TEMERE, AUT NON
INTEGRE COMMUNICANDIS;

QUAM,

CONSENSU ILLUSTRIS ORDINIS JURIDICI,

PRÆSIDE

DN. IMMANUELE WEBERO,

Jcto. CONSILIAR. HASSO-DÄRMSTADT.

*JUR. PROFESS. PUBL. ORDINARIO, HOC TEMPORE
FACULTATIS JURID. DECANO.*

PRO SUMMIS DOCTORUM IN UTROQUE

JURE DIGNITATIBUS ET PRIVILEGIIS

RITE CAPESSENDIS

Ad diem XXII. Jul. MDCCXXI.

PUBLICÆ

EXCELL. D^{NN}. PROFESSORUM

CENSURÆ SUBMITTET

JOANNES NICOLAUS RÜCKER,

MOENO-FRANCOFURTANUS.

GIESSÆ, TYPIS VIDIÆ IO. REINH. VULPII, ACAD. TYP.

DISSERTATIO IN AUCTORITATE JURIDICA

DE

RATIONIBUS

DECIDENDI PARITER

ET EARUM ADVOCATIS

NON TEMERE. AUCTORITATE

IN THEORE COMMUNICANDIS

OMNIA

CONSENSU ILLUSTRIS ORDINIS JURIDICI

PRÆSIDIS

DN. IMMANUELIS WEBER

DOCTORIS, CONSILII H. S. O. D. N. M. A. N. D. O. T.

IN REGIA PUBL. BIBLIOTHECA AD VIMPERIUM

PROFESSORIS JURIS

ET JURIS DOCTORUM IN THEOLOGIA

PROFESSORIS ET PRAELECTORIS

IN THEOLOGIA

AD VIMPERIUM

IMPERIALE

EXCELL. DN. PROFESSORUM

GRATIA SUBMITTIT

JOHANNES NICOLAUS PUCKER

PROFESSORIS JURIS

AD VIMPERIUM

1719.

1. Franke, Lucas : De commodis et incommodis
ex adhesionibus appellacionis in partes litigantes
venundantibus. occas. pr. legis fin. C. de appell.
 2. Gonsel, Joh. Martinus : De eo, quod justum est circa
sigilla universitatum.
 3. Grohmann, Melch. Vithmarus : De legato collegio relicto.
 4. Kayser, Fr. Fredericus : De communiione incidente
 5. Meierus, Joann. Godtfredus : Theses philosophicae
et paroemiamae : Turisken boxe Christen.
6. ¹²⁶ Weberus, Immanuel : De refractu nobilitatis impe-
rii immediatio per privilegia Caesarea concess.
3 Bimpl. 1719, 1722, & 1744.

1724.

Weberus, Immanuel : De rationibus decidendi
partibus et casum advocatus non temerant non
integre communicandi

1722.

1. Ludovici, Jacobus Fridricus: De domus vasalli
vasallo. Rec. 1740

Just. Petermann, Augustus Grollus: De jure principum
S. R. I. circa tutelam pacis ecclesiasticae 2 Saep.
1722 = 1745

3. F. Weberus, Johann.: De iure processus summarii,
ejusdem naturam et differentias ab ordinario, ex usu
fori Saxonicae Electoralis indicantia.

1725.

1. Grunus, Lud. Fr.: De legibus ad statum cujuslibet
rei publicae praesertim applicandis, et de jure recedendi
a constitutionibus imperii stabilibus competente.

2. Grunus, Lud. Fr. W. G.: De jure S. R. I. publico
non scripto, v. g. d. N. R. R. Herkommen.

3. Krayserus, Fr. Ferdin.: De loco aequalitatis
Europae

4. Webers, Immanuel: De jure S. R. J. publico non
scripto:

1. *[Faint handwritten text, possibly a list or index]*

2. *[Faint handwritten text]*

3. *[Faint handwritten text]*

4. *[Faint handwritten text]*

5. *[Faint handwritten text]*

6. *[Faint handwritten text]*

7. *[Faint handwritten text]*

8. *[Faint handwritten text]*

9. *[Faint handwritten text]*

10. *[Faint handwritten text]*

A SON ALTESSE
SERENISSIME
MONSEIGNEUR
LE PRINCE
JEAN
ERNESTE,

Duc de Saxe , Juliers , Cleves
Berg, d'Angrie & Westphalie,
Landgrave de Turinge, Margra-
ve de la Misnie, Prince & Comte de Henne-
berg, Comte de la Marc, Ravensberg,
Sayn & de Witgenstein,
Seigneur de Raven-
stein &c. &c.

A 2

MON.

MONSEIGNEUR

LA Grace, que VO-
TRE ALTESSE
SERENISSIME
m'a faite, de m'accorder Sa Pro-
tection

tection pendant le Séjour, que j'al
fait à Saalfeld, où j'ai été un an &
quelques semaines, pour pro fi-
ter des fideles Instructions de
Monsieur Schneider, J^Cte Cele-
bre & Conseiller de plusieurs E-
tâts de L'Empire, & la Bonté, que
V.A.S^{me} a euë, de me permettre
par un Privilege particulier, d'avo-
casser dans tous SES Etâts, m'a-
voit porté, à LUI dedier les pré-

A 3 mices

mices de mes Études academi-
ques; mais un malheur assez con-
nu, dont ma famille a été acca-
blée, m'a retenu dans le Silence
six ans consecutifs.

Animé du même Zele, je
prends la liberté d'offrir à V. A. S^{me}.
cette Dissertation, indigne, à la
verité, de SON attention.

Mais Sous quels Auspices
pouvoit

pouvoit elle plus dignement pa-
roître en public, que Sous ceux
d'un PRINCE aussi Genereux;
que V. A. S^{me}, QUI s'est decla-
ré mon PROTECTEUR.
Hûreux, si les Veilles, que j'ose
consacrer à V. A. S^{me}, ont le bon-
heur, de ne LUI pas deplaire!
hûreux, & trois fois hûreux! Si par
un attachement inviolable à SON
Service je puis être l'objet de SA
precieuse

precieuse Bienveillance, & LUI
témoigner la profonde Révéran-
ce, avec laquelle je suis

MONSEIGNEUR

DE

VOTRE ALTESSE SERENISSIME

le très humble, très obéissant

& très obligé Serviteur

JEAN NICOLAS RÜCKER.

PRO-

PROOEMIUM.

Duo, tres, quatuor, imò plures, dum faciunt idem, non tamen semper est idem; id quod, teste veritate & experientia, ut in aliis quotidie contingit: ita quoque elucet ex Actis forensibus, Rationes, quibus causæ & lites deciduntur, sive ab integris Collegiis, sive à privatis Doctoribus (A) sæpe quam multum
 B inter

(A) Hac occasione lubet tangere quæstionem: *An privati alicujus Doctoris sententia eundem effectum habeat, quem habet sententia Collegii juridici?* Sunt qui affirmant, & quidem ex hisce rationibus, quia (a) pluribus æque minus ab errore cautum, ac uni, dum Rota & ipsa sapiusculæ rotat: i. e. errat. Nevizan. *Sylv. Nuptial. Lib. V. n. 62.* Quia (b) egregii Doctores privati nonnunquam feliciter contra integrum Collegium ar-
 ma

inter se distare. Solent enim alicubi nimis esse breves, & nec Legem, nec Doctoris alicujus autoritatem allegare, sed dictatorio velut more & pro imperio decernere, cum tamen Jctus sine Lege loquens erubescere debeat. Aliquando videas, non nisi per brocardica & generales regulas responderi, quem pauperum *Doctorum morem* recte vocat *Jb. Trivis. Lib. 1. Decis. in præfat. n. 1.* Alii in alterum extremum incurrendo, plaustra Legum atque auctoritatum, etiam in adfertis luce clarioribus, & per se fat evidentibus, accumulunt, ut eo spissius evadat opus, fat ampla deinceps mercede redimendum. Et, quid de iis dicam, qui *Rationes decidendi sententiae inserunt?* Non recte id fieri existimo, tum quod ita partium Advocatis post publicatam sententiam ansa cavillandi præbetur; tum quod prisca Jctis id non fuit in usu. Sic Scævola ad longam facti speciem in *L. 18. §. fin. de Ann. legat.* uno verbo respondit: *Competere.* & *L. 20. in pr. eod.* secundum ea, quæ proponerentur, *deberi.* Et hæc consisa

ma induerint, & (c) quia etiam privati Doctores de jure respondendi facultatem obtinuerint. *Gomez. ad Tit. Inst. de Adian. §. 2. n. 6. Wesenb. Lib. 1. Conf. 19. n. 63.* Sunt vicissim qui negant, quibus & ego calculum adjicio, in conflictu ad contraria respondurus e. *Confer. Gail. 1. Obs. 33. n. 3. Fr. Stepmann. de Refrendar. C. VII. n. 189.* Laudabiliter Potentissimus Rex Borussia: **Es sollen keine Acten mehr zum Spruch an Privat Doctores, sondern an ganze Juristen Facultäten und Schöpffen Stühle/ des vielen Mißbrauchs halber/ verschicket werden. Neu Justiz Reglement Art. 1.**

cisa ratio præ reliquis placuit Scævola in *L. 44. ff. de receptis, qui arbitri: L. fin. de Reb. dub. L. 122. §. 4. de Verb. Oblig.* (B) Apparet inde, ni fallor, sat abunde, uti fieri solet, etiam quoad hoc argumentum non omnibus idem esse iudicium; Præterea non indignum meditatione & discussione videtur *Quæstio: an, quod communiter propemodum ita fert iudiciorum Praxis, Rationes Decidendi Partibus & earum Advocatis promiscue & indiscriminatim, an vero, & quatenus sub certo saltim modo, iisdem sint communicandæ?* Hujus itaque argumenti accuratior investigatio cum sit eo magis necessaria, quo frequentius & gravius in iudiciis hoc in passu peccatur, non abs re fore credidi, si, loco Thematibus atque Speciminibus, Inaugurali Disputatione id ipsum præ aliis discutendum mihi sumserim, & Eruditis ad examinandum siterim. Faxit Deus feliciter!

B 2

SUM-

(B) Plura exempla collegit Stypmann. *l. c. Cap. VII. n. 333. seqq.* Ubi tamen obiter notamus, non satis distincte loqui virum doctum, quando generaliter pronunciat: *¶ Ctorum Collegia, ubi decise loquuntur, non opus habere, ut rationes allegent; Sed posse, omissa earum enumeratione, simpliciter sententiam exponere; eamque esse omnium Doctorum opinionem, ex Afinio, Process. iudic. §. 25. n. 1. Ant. Mar. Covar. Lib. II. Comm. Opin. Tit. 9. Cas. 2. num. 129. & ex Praxi probare conatur.* Aliud enim est, Rationes Sententiæ inferere, & aliud, eas separatim sententiæ addere. Prius non licet; licet tamen posterius; imò iuste a iudicibus, si velint, exigitur; sin nolint, id ipsis liberum manet; quemadmodum, ut audivi, si quando ex Ducali Dicasterio Auricensi, Frisiæ orientalis, Acta ad illustrem hancce Facultatem missa veniunt, nunquam rationes, sed solum sententiæ expetuntur.

SUMMARIUS
DISSERTATIONIS
CONSPECTUS.

- §. I. Oeconomia Dissertationis.
- §. II. Status Controversiæ.
- §. III. Rationes dubitandi.
- §. IV. V. Rationes decidendi.
- §. VI. Thematibus & per limitationes vberior
declaratio.
- §. VII. Resolutio dubiorum.
- §. IIX. Dissertationis Epilogus.

APPENDIX

Ex Dominici Arumæi Decisionum *Lib. II. Decis. prima.*

§. I.

S. I.

Methodus elaborandi Themata Juridica varia est, nec unis legibus adstricta. Tractationem per causas qui perfringunt, vel ex petulantia peccant, vel ad profunditatem argumenti penetrare se posse desperant, ipsaque re id profitentur. Quid enim est scientia solida, nisi cognitio rei per causas? Ab hac qui alieni sunt, superficiale aliquid in chartam conscribillando, rem bene se gessisse sibi persuasum habent. Id equidem concedimus, non superstitiose hujuscemodi tractationis ordini semper inhaerendum esse; cum simplicia aliam, aliam item conjuncta seu composita, aliam denique mixta disentiendi rationem requirant; ideo tamen nemo vituperandus est, si cui lubitum fuerit, materiam quamcunque juxta seriem causarum pertractare, id quod hujus methodi osiores per scuticam causalem torquere, durch die causas durch peitschen improbe nominant. Nostra disputationis argumentum, dum ad forum & praxin indubie spectat, eidem convenienti oeconomia sic pertractabimus, ut, praemisso statu controversiae, visis Rationibus dubitandi, decidendi causas subnectamus, tandemque dubiis, contra nostram sententiam obmotis, nervum incidamus.

B 3

S. II. Qua-

§. II.

Quæstio itaque est: An Rationes decidendi partibus, aut earum Advocatis, & quidem vel ab ipso Judice, vel à Facultatibus, quæ Acta expediverunt, sint communicandæ? In utramque partem à Magnis JCtis eam disceptari, notum est, & ex sequentibus mox adparebit: Imo vero nimis faciles hac in re esse multos Judices quis ignorat? Et memini, me aliquando in Actis, coram Ducali quodam Dicafterio ventilatis, legisse, quod partes citatæ fuerint, non tantum ad sententiam, sed & ad rationes decidendi audiendas. Sed sine dubio rectius atque tutius agunt Judices, qui, contrarium tenentes, Rationes decidendi & dubitandi quidem à Facultatibus Juridicis exigunt, ut ex iis cognoscatur, an litigium diligenter ponderaverint, & sententiam Actis juriq; conformem dixerint: Conf. Auctor. *Discursus von Justitien v. Berck* pag. 55. Winther, *l. c. n. 15.* non tamen temere, aut saltim non integrè partibus aut earum patronis easdem communicent.

§. III.

§. III.

Ex eorum numero, qui nobis in hac causa adversum tenent, nominare liceat vel maximè Jctorum alias illustre decus, B. Brunnemannum, cujus momenta prout, *Process. Civil. Cap. XXVII. n. 22.* item, *Cent. I. Decis. 60.* habentur, nervosè recensuit & excussit Dn. Lynckerus, *Decis. DCCCCXIV. (C)* Breviter autem huc redeunt, quæ Brunnemannus, pro stabilienda sua sententia, profert; quia (I.) si justa & sufficiens ratio decidendi existat, expressione ejus lites potius amputentur, quam protelentur, & nisi litigans, aut ejus Advocatus, ab honestate vel concordia fuerit plane alienus, tali rationi sit adquieturus. Quia (II.) ipsa pars victa, rationibus convicta, facilius cessura sit. (III.) Quodsi autem omnino pars velit appellare, non omnia puncta, quæ in prima instantia otiose

(C) Obiter noto, Dn. Lynckerum fautoribus hujus asserti, d. l. etiam accensere Dav. Mevium; *Part. II. Decis. 385. n. 4.* Error in allegando facile committitur; sed dubitare liceat, an hujus Jcti ea mens unquam fuerit; si quidem contrarium ex *Part. III. Decis. CCLIV.* patet, ubi, non communicandas esse partibus literas judicis inferioris ad superiores, etsi causam concernentes, rectè statuit, & quidem ex hac ratione, quod non siant pars Actorum; quæ ipsa etiam causa est, quod rationes decidendi partibus litigantibus non sint concedendæ.

se disputata, reperere opus habeat, sed ista tantum, in quibus ad decisionem adhuc aliquid superfit, hocque modo lites minuantur; (IV.) Quia iudex, & Collegium Juridicum petenti Judici rationes reddere teneantur, prout experientia nuperus doceat Imperii Recessus, Art. LX. seq. (V.) Quia etiam Collegio Juridico liceat consilium suggerere, & consulenti parti respondere. Quia (VI.) Iudices ipsi rationes sententiae quandoque inferant, eoque casu, facta publicatione, ad partium notitiam perveniant; quod cum non sit prohibitum, recurre stare prohibeatur? & quidem (VII.) tum maxime, quando communicationem rationum victor, contra Appellantem devictum, seque in Appellationis instantia ulterius defatigaturum, urgeat. Vid. Lyncker, *Dict. decis.* DCCCCXLV. p. 429.

§. IV.

Audiendus nunc etiam Carpzovius, &, quid iste in contrarium adferat, ita scilicet comparatum, ut assensum ipsi denegare omnino nequeamus. Præmittitis, id quod indubitati juris est: (I.) Subsistere sententiam, ex Responso Collegii Juridici latam, quantumvis ratio decidendi nulla eidem fuerit inserta vel addita. (II.) Sententiis autem informatoriis rationes omnino addendas esse, ut sciant litigaturi, quid sibi expectandum sit (I. II.) Post se adigi Collegia Juridica, ut *Judici* petenti rationes sententiae à se late manifestent. Aliter autem (IV.) se rem habere

habere cum *partibus*, utpote quibus ex simpliciter dene-
gandæ; ubi graviter monet: quodsi unus vel alter liti-
gantium in iudicio sententiæ ad pronunciatum Jctorum
latæ rationes ab iis exigat, non modo exhibere eas ob-
strictos non esse, sed, & occultare teneri, ne pars
una, de rationibus pronuntiati informata, aliam facilius
vincat, telis sibi suppeditatis ab iis, qui sententiam dixe-
runt. *Vix enim (ita pergit) inficias ibit quisquam,*
Jctos de juribus partium respondentes iis simul patro-
cinari, si rationes aperuerint, ac per id consilium dede-
rint; quod non modo foret contra juramentum ab Asses-
soribus præstitum, sed & iniqua hinc proflueret confusio
Judicis & patroni, quorum officia ab invicem non parum
distant.

arg. l. Julianus 17. ff. de iudic. l. qui jurisdiction. ff. de iuris-
dict. omni. jud. l. un. C. ne quis in sua caus. Franc. Vi-
vius, Decision. Neapolitan. L. 11. Dec. CCXXIII. n. 2. 3.
Carpz. Process. Tit. XVI. Art. 1. §. 8. n. 74. seqq.

§. V.

Præterea adhuc sunt, quæ movere debent, ne
partibus, & earum Patronis, in communicatione hæc
gratificetur, id quod ii facile perspicient atque profite-
buntur, quibus Acta vel in iudiciis, vel in Collegiis Ju-
ridicis frequenter ad manus perveniunt. Datur enim
Advocatis occasio cavillandi, his ex lite generatur, &
dum non habent, quo sententiam impugnent, Rationum

C

unam

unam vel alteram in dubium vocant, traducuntq; si non veritatis, attamen litigandi amore, & quo condemnationis effectus retardetur. Adde, quod in novissimo Imperii Recessu, *Art. LX, LXI.* prudentissimè provisum fit, *Judices inferiores, à quorum sententia appellatur, Rationes decidendi clausas & obfirmatas ad Judicium Camerale debere transmittere, ut ibidem tamdiu in cista peculiariter ad id destinata adservari possint, donec Referens earum inspiciendarum copiam desideraverit.* Verbis: *Dass der Judex à quo seine Rat. decidendi zum Cammer Gericht verpfehrt einschicke / r. Und sollen dieselbe / in eine sonderbare hiezu besellte Truhe / zu deren den Collegio der eine / und den Lesern der andere Schlüssel zuzustellen / so lange auffgehalten werden / bis der Referent desselben vonnöthen haben wird.* Quæsumus, hæc quem in finem? Ne scilicet earum contenta litigantibus ad notitiam perveniant, eisque detur occasio, istas rationes calumniandi. *Jac. Blum, Process. Cameral. Tit. LII. n. 5. (D)* Breviter omnia complexus est *Dn. de Lyncker, cuius verba adponere non tædet; Die weil*

(D) Quando d. d. scribit: *Judices inferiores obstrictos esse, ut partibus, si quando ad Cameram provocans, petentibus Rationes decidendi communicent, stilo Camerali adversum est. Exiguntur quippe à Iudice inferiori, etiam per Compulsoriales. Roding, Pandect. Jur. Cameral. L. 1. Tit. 25. n. 27. Dn. de Ludolff, Jur. Cameral. p. 6L. 95. 198. Blum. l. c. n. 6. seq.*

weil aber/aus mehr erheblichen Ursachen die Observans
 bey denen dicasteriis zu ^{o o o} beständig einge-
 führet / daß allein dem Judici requirenti die Rationes
 zu erstatten ; Und über dieses / wann es geschieht /
 nicht auch dem einen Theile dieselbe mitzutheilen ; o-
 der auch / wenn der Judex sie nicht begehret / hinter
 dessen oder des Gegenparths Wissen/dem einem Thei-
 le nicht damit zu gratificiren ; bevorab daraus ein
 Ansehen einer Partheylichkeit entstehet / da doch das
 Collegium sich loco judicis verhält : daher auch im
 R. N. de Anno 1654. ausdrücklich versehen / daß dem
 Richter / so die Acten eingeschicket / die Rationes des
 gesprochenen Urtheils ausgeantwortet werden sollen.
 So mag der einen Parthie mit dergleichen Ausstel-
 lung nicht gewillfabret werden. Gestalt auch hinwie-
 der Brunnemanni , Mevii und anderer Rationes nicht
 erheben: *Dict. Decis. 945.*

S. VI.

Tametsi igitur , uti haecenus demonstratum est ,
 integrè Rationes edi partibus earumque Advocatis non li-
 cet : fieri tamen posse à judice , & quidem salvo ejus of-
 ficio , existimo , sicuti fortè circa membrum aliquid sive
 punctum sententiae litiganti dubium nascatur , vel obscu-
 rum quid videatur , ut petenti ex ea parte dilucidationem
 subministrat. Licet enim , quantum pote , sententiae de-
 beant esse clarae perspicuae , atque certae , *S. 32. Instit. de*

C 2

Actio.

Actio. Stypman. *de Referendar. Cap. VII. num. 355.* fieri tamen aliquando potest, ut aliquid in Rationibus, non item in sententia, specialiter expressum reperiat: v. gr. ratione fructuum, aut expensarum, ut incertum sit, an fructus generaliter restituendi omnes? aut cur expensae compensatae fuerint? & ita in similibus; Jure dubium non est, posse, imo debere Judicem partibus ambigentibus ex Rationibus succurrere. Quod si enim declaratio sententiae à Collegio Juridico, quod eam concepit, licitè peti potest: non apparet causa, cur non ipse judex, ex Rationibus decidendi informatus, idem possit, debeatque, maximè ut lites abbrevientur, & sumptibus parcat. Ejus sane est interpretari, qui dixit, nempe judicis, Autor Discursus vom Justitiens Weck, p. 34. Matthæ. de Afflict. Dec. 331. Dd. in l. 6. C. quomod. & quand. judex sent. it. arg. l. 9. C. de lib. caus. l. 1. C. de sent. & interloc. secusest, si pars una vel altera à Collegio Rationes decidendi expiscari, vel per importunitatem exigere velit; id in ejus arbitrio positum non est, cum facile pravaricationis suspicionem incurrere possit; quemadmodum mihi narratum fuit, annis abhinc non ita multis insulsum quendam, nec Latina callentem, Notarium, tum temporis spectabilem hujus illustris Collegii Juridici Decanum, adiisse, & *Racede* (sic enim legebat ex schedula) i. e. Rationes decidendi, ad sententiam ibi laram, zum ersten / zum andern / zum dritten mahl / scil. instanter, instantius, instantissime, exegisse; sed responsi locotulisse: Und wann ihr die Racede tausend mahl bittet /

tet / so wird doch nimmermehr was draus: Ihr könt
aber nach Darmstadt gehen / und vernehmen / ob es
Ihro Durchl. gnädigst befehlen lassen.

S. VII.

Superest, ut paucis adhuc videamus, quid in recessu
habeant ex Brunnemanno supra adductæ rationes atque
momenta, quibus Carpzovii sententiam, nostro calculo
munitam, impugnare tentavit. Regerimus idcirco ad
primum & secundum: Sperari quidem posse imo deberi,
ab Advocatis & Partibus conscientiosis, atque temeraria
litigia detestantibus, ut, post rationes decidendi ob
oculos positas, siquidem justæ ac solidæ fuerint, à litè de-
sistant. At enim verò haud dubiè quidem id inter pia,
vana tamen B. Viri, desideria referendum, ex quo Ra-
bulisticæ artes quotidie magis magisque invalescunt; quin
& plerumque partes ipsæ, ex rixandi pruritu, cordatis
licet Advocatis & bonis viris aures non præbent, neque
fida eorum consilia sequuntur; ut adeo rarò aut nun-
quam tam plana & efficax ratio à iudice vel à Collegiis
Juridicis dari possit, quæ non ad censuram vel strigilem
voceatur, atque impudentissime theonino dente radatur.
Ad tertium idem penè redit monitum. Advocatus, si
probus, & Jureconsultus, facilè solus inveniet, in quo vel
in quibus punctis sententia gravatorialis contra Jus & fa-
ctum, breviter contra Acta, impingat, adeoque Rationum
manifestatione opus non habet; sin autem improbus &

calumniator, eo facilius occasionem arripiet, unum vel alterum ex iisdem atrodendi, quod forsitan ex suo pte ingenio penetrare aut obmovere non potuisset; Ad *quartum* adparet, consequentia rationem hic deficere; siquidem non idem parti licet, vel ejus Advocato, quod Judici, neque ad idem Jus isti habent, quod Judici competit, utpote cui Rationes decisionum, sibi non adjecta, petenti à Collegiis Juridicis nunquam denegari possunt, prout in antecedentibus id jam demonstratum est. Porro, ad *quintum*, diversissima esse patet, si quando iudex vel pars ejusque Advocatus privata Informationis gratia, Consilium aut Responsum aliquod à Facultate expetunt: & si Acta à Judice ad Collegia transmittantur. Ibi licet, quod hic prohibitum. Ad *sextum* progrediendo, itidem jam ex præcedentibus patet, morem eum, licet forte aliquibi ex vitio scilicet receptum, non probari nec probandum esse, dum Rationes decidendi sententiæ inseruntur, & ad partium notitiam perveniunt. Prohibitum id omnino esse, quin ubique prohibendum, ex supra dictis erit manifestum. Denique ad *septimum* adducta ratio mentem B. Brunnemanni nequidquam juvat; neque præcedentibus adminiculari ullo modo potest. Obstant enim generales, in negativam allegatæ, rationes: victoria, in secunda Instantia, potest adhuc anceps evadere; Rationes decid. & dub. ex nostra quidem sententia, non sunt partes Actorum. &c. &c.

§. VIII.

S. VIII.

Potuissent hæc omnia, imò vel debuissent prolixius ventilari; sed quia temporis angustia exclusus fui, & obpraxin forensem, mihi vix tantillum temporis, nec longiores morasnectere, relictum fuit; itaque B. L. veniam mihi dabit, & centone hoc subitaneo contentus erit. Quoniam vero, ex eo, quo lineolæ hæc prelum jam subierant, antea nunquam visa Decisio celebris olim Academiæ Jenensis Antecessoris, Dominici Arumæi, ad manus pervenit, eaque ad rem præsentem in plerisque adprimè facit; ad uberiores Thematis dilucidationem, per modum Appendicis, in gratiam Lectoris, eam subnectere placuit.

APPEN.

APPENDIX,

Ex

DOMINICI ARUMÆI

Libro II. Decis. I.

Sententia.

Hat Titius in einer wichtigen Sachen allbereit vor
 lengst eine rechtliche Klage erhoben/ darneben hinc
 inde von beyden Theilen Beweis / und ein grosser
 Proceß nach der lenge geführet worden / bis darauf
 endtlichen neulichst eine diffinitiva, vor beklagten wie
 der Klägern/ gesprochen/ und in *Judicio inferiori* vorm
 Amptschöffner eröffnet worden. Ob nun wol pro sen-
 tentia *Judicis* præsumiret wird / und der Richter *ratio-
 nes & causam* dem Urtheil zu inseriren nicht schuldig :
 Dennoch aber/ wofern euren Bericht nach / die ange-
 regte Sententz *vim rei judicatae* noch nicht erreicht :
 Sondern/ durch eingewandte Appellation, suspendirt/
 so sind die *Conceptores* angedeuter Sententz/ Ampts
 und Pflichten wegen/ auch zu Erhaltung ihres Colle-
 gii reputation, auf Anhaltung des Titii und Darlegung
 der Gebühr / *Rationes decidendi* dem *Judici* (Welcher
 nach

nach Gelegenheit d'falls in seinen Nahmen dieselbe zu begehren verpflichtet) zukommen zulassen schuldig : Und aufm Fall der Richter/ oder auch die Conceptores, sich dessen verweigern wollen/ würden sie von ihrer Obrigkeit/ darunter sie gehörig/ mit Ernst darzu nicht unbillig angehalten D. R. W. Anno 1610. Mens. April.

RATIONES.

Quæ nos in hanc sententiam permoverunt, has habuimus :

I.

Quia vel justa, vel injusta causa ad Cajum absolvendum inducti sunt. Si justa, pandere eam utilissimum litigantibus fuerit ; quia ejus expressione facilius eorum animus pronunciato acquiescet ; Nevizan, *lib. 5. Sylv. ruzp. n. 67.* tum honorificum ipsis consultis fuerit ; quod non, quid ipsi velint, sed quid lex & religio cogat (ut pro A. Cluent. Cicero loquitur) pronunciassè ipsos pateat : Si injusta, nec eam petentibus denegare debent, quia sagis est, ejus expressione ad emendationem sententiæ perveniri, quam ipsorum negligentia (*qua non raro propter multitudinem negociorum veniam mereri solet.* Alex. Raudens. *vol. 1. Respons. 50. n. 212.*) Jure suo alterutrum litigantium excidere, ruboremque haud illis incutiet, quod erroris convicti in melius reformari suas sententias contingat. Nam & hoc veteribus illis Jctis accidisse constat, qui ingenue se corrigi passi sunt. Ut Julianus, *in l. 19. §. ult. ibid.* Cujac. *ff. ad Scrm. Vellej.* Papinianus, *in l.*

D

ult.

ult. §. sed cum. C. de furt. scripsitque nostri juris egregius
 instaurator Justinian. nostras leges emendare nos non piget.
 Nov. 127. inpr. & alibi: non enim erubescimus, si quid me-
 lius etiam horum, quæ, ipsi prius diximus, adinveniamus,
 hoc sancire, & competentem prioribus imponere correctio-
 nem, nec ab aliis expectare, corrigi legem. Nov. 22. inpr. a-
 fat. Quare & Cicero graviter ait: nunquam præstantibus
 in Republica gubernanda viris laudata est in una sententia
 perpetua mansio, quorum si vestigiis cursum nostrum inten-
 dere, quod debemus, cupimus, non ingratum erit ea, quæ
 vel inepte, vel minus verè in hac vel illa specie senserimus,
 ab aliis placidè corrigi. Est enim, ut Justinianus ait, quod
 omnium habere memoriam, & penitus in nullo peccare,
 divinitatis magis quam mortalitatis sit. in l. 2. §. si quid au-
 tem 14. C. de veter. Jur. enucl. Nimis perverse seipsum
 amat (scribit August. in Epist. ad Marcell.) qui & alios vult
 errare, ut error suus lateat: quanto enim melius & uti-
 lius, ubi ipse erravit, alii non errent, quorum admonitu er-
 rore careant. Vos, qui me multum diligitis, si talem me
 adseritis, ut nunquam in scriptis meis errasse dicatis, fru-
 stra laboratis, non bonam causam suscepistis, facile in ea, me
 ipso iudice, superamini: quoniam non mihi placet, cum à
 meis charissimis talis esse existimor, qualis non sum &c.

II.

Si legis auctoritas ita à ratione dependeat, ut sine ea
 legis nomen mereri non possit. l. quod non ratione 39. ff.
 de LL. Unde & ejus anima esse perhibetur. arg. l. cum pa-
 ter. §. dulcissimis ff. de legat. 2. l. adigere. §. quamvis ff. de
 Jur.

Jur. Patron. Roland, à Vall. *quest. 4. n. 1. de Jur. dot.* Anton. Massa Galef. *lib. 1. de exercit. Jurisp. n. 44.* Sanè nec sententia auctoritatem ullam, nisi rationibus munita fuerit, habebit: Ea enim legibus conformis esse debet. *l. si expressim. 19. ff. de appell. l. 2. C. quand. provocar. non est necess.* Quo autem modo id litigantes, si rationum redditio negetur, scire poterunt? nam ut maxime consulentes affirmant, sententiam actis & actitatis conformem esse, cum tamen per eorum negare vel affirmare veritas non immutetur, Pacis a Scal. *lib. 4. de consil. sap. 20.* Anton. Maria Corat. *lib. 2. Commun. opin. tit. 8. inspect. 2. n. 7. & seqq.* haud sanè aliter dubitantibus suæ pronunciationis fidem facient, quam expositis, quæ eos moverunt, rationibus, utque desinant suspicari (ait Pacis à Scala, *lib. 3. de Consil. sapient. c. 20.*) illam jurium omissionem vel imperitiæ negligentiaevè specimen, vel iniqui fortè affectus velum quoddam esse. Eleganter etiam Oldendop. in *Advers. jur. 2. in fin.* quemadmodum moneta non signata ab omnibus habetur suspecta (*inquit*) & adulterina: Ita Judicis sententia ab omni ratione nuda multò magis erit suspecta: æstimabiturque iniqua & inanis. *l. eleganter. §. qui reprobos. ff. de pign. act. l. quoniam ha. de suspect. tutor. l. qui testamento ff. de excusat. tutor.*

III.

Ut silentio involvamus, non auctoritate preferentium, sed legibus & rationibus causas & sententias metiri oportere, Joseph. Ludov. *Decision. Lucens. 52. n. 13* Johan. Baptist. Mangon. *c. 43. n. 14. in Cynosur. advocat.*

D 2

Erube-

Erubescere enim Jctus debet, si sine lege c. *consideremus*, s. *Nov. 18. l. illam*. ibi notata C. *de collation. aut ratione loquatur*. Corat. *d. lib. 2. commun. opinion. tit. 9. cas. 22. n. 122*. Nam, ut Plutarchus, in *Moralibus ait*, non sic parendum est auctoribus, quemadmodum pueri obtemperant pedagogis: sed, quemadmodum Cato, qui puer quidem pedagogo jubenti parebat, sed rogabat, quam ob causam id juberet; ita fides habenda est de jure respondentibus, si causam idoneam non reddiderint. Nec probare soleo, scribit Cic. *1. de Natur. Deor.* id, quod de Pythagoreis accepimus, quod ferunt, si quid affirmarent in disputando, cum ex iis quaereretur, quare ita esset, respondere solitos, ipse dixit. Unde & nostri passim tradunt, quod Doctori, etiam excellenti, nihil alleganti, non credatur. Roland. à Valle *Vol. 2. consil. n. 187*. Silvan. *Consil. 25. n. 28*. Quin si interdum dubium est, an credatur litteris Principis (ut ajunt) patentibus, affirmationibusque in eis contentis, Gvid. *Papæ Tractat. rescript. & clausul. in verb.* quæro an credi debeat? ac interdum in quaestionem ponitur, an credatur nuncio, cui fidem adhiberi proprium est. Butr. & Panormitan. *in c. cum parati. de appell. Balb. decis. 227*. quomodo simplici & nudæ concipientium affirmationi, in alterius præjudicium, fides præstabitur? Pacis à Scal. *lib. 4. de consil. Sapient. c. 20*.

IV.

Et ideo non immerito nostrorum voto in hoc itum:
 si Collegium dolo aut culpa. *l. consilii. de R. 7. idemque §. si quis ea ff. mandat.* vel etiam impericia malè judicaverit,
 poena

pœna dignum esse, quoniam imperitia in eo, qui peritiam profitetur, culpæ annumeratur. *l. imperitia, de R. 7. S. praterea. Inst. de L. Aquil. Specul. Verb. Consiliarii. De requisit. consil. Pacis Scala, lib. 4. cap. 23.* Utque quod aliis perperam consuluerunt, in eorum caput tendat, juxta id, quod Romæ de perfidia Haruspicum Etruscorum à pueris, Gellius, *lib. 4. Noct. Artic. 5.* cantatum refert; Malum consilium consultori pessimum. Est enim, ut Græci dicunt, Sacra quædam res consilium, quod ut libenter accipiendum, cum res postulat, ita & religiose citraque fraudem dandum, si quis egeat, alioquin non defuturum Numen, quod pœnas repetet ab eo, qui rem sacram ac divinam perfidia violarit, Erasmus, *Chiliad. 1. centur. 2. Adag. 14.* Quare & Speculator, *d. loco* pœnam excommunicationis consulenti fraudulenter, tanquam sacrorum contemptori, ut & officii suspensionem & infamiam imponit: Per imperitiam verò lapsus id, quod interest, injungit. *Pacis Seal. d. c. 23.* Quare & in casu nostro, aut pronuntiati sui rationes petenti Titio dabunt, aut ut dolo vel imperitia lapsos pœnis supradictis se constringi, non iniquo animo ferant,

COROL.

COROLLARIA

MISCELLANEA.

- I. *Ius Naturæ est dictamen rectæ rationis super socialitate reflexum.*
- II. *Conjugia fratrum & Sororum non sunt contra Ius Naturæ.*
- III. *Conjugia Iuvenis cum vetula Iuri Naturali adversantur; licita vero sunt senis cum Iuvencula.*
- IV. *Damnandum matrimonium Iuvencula cum Eunucho.*
- V. *Circa homicidia Principi dispensatio denegatur.*
- VI. *Anima, quia spiritus est, in sicco habitare non potest. Cauf. 32, qu. 4. Cap. 9.*
- VII. *Podagræ curam non adspernendam reperies in Iur. Canon. de Consecr. Dist. 5, cap. 30.*
- VIII.

II X. *Iuris peritia absque prudentia nihil est.
Non illa, sed hac I Ctum facit.*

IX. *Sape quis licitè ladi potest, sed non semper honeste. Non enim tantum videntum, quid alter pati possit; sed potius, quid, salva honestate & conscientia, facere debeamus.*

X. *Iudicis pariter atque Advocati est, in causa inprimis dubia, partes ad transactionem adducere.*

XI. *Utrumque rectè dicitur: Communicare aliquid alicui: & cum aliquo.*

RÜCKERUS

RÜCKERUS dum JURA fovet , RATIONIBUS
auget,
Tangi quas non vult commaculante manu.
Non igitur miror , si SUMMOS JURIS HONORES
Alma THEMIS facili mente manuque dedit.

*Nobiliss. & Clariss. Dno. Candidato
cum voto omnigenæ prospere
ritatis apposuit.*

M. D. GROLMAN,
Prof. Jur. Prim. & Academiæ
Cancellarius.

Impigrò , RÜCKERE, sacre conaris ad arcem
Sublimem Themidos strenuus ire pede.
Nisibus adplaudo. Præclsa cacumina scandes,
Purpureumque brevi sic Diadema feres.

*In benevolentia refferam
adponebat*

PRÆSES.

Aurea

A Urea fit ratio vel plumbea iudicis, ipsum
 Quae mouet, vt caussa hic vincat & ille cadat:
 Celatur tamen, & partes ratione carere,
 Non lex, non ratio, curia mosque vetant.
 O mala, nec semper rationi, *praxis*, amica!
 Cur aperit caussas *philosophia* suas?
 Cur, bene *Theiologus* vel si male sentiat, audet
 Diceré? cur *medici* cum ratione necant?
 Heu *Themidem* coecam! soli cui lumen ademptum est;
 Et quam, cur statuat, prodere forte pudet.
 Sed tua res salua est: legem hanc prudentia sanxit,
 Ingratum rabulis vulturibusque modum.
 Nec semper *iudex* rationem occultat, auari
 Sed cum caussidici techna dolusque patent:
 Emunctoque moram cauet insidiasque clienti,
 Aut melius, caussas quod tegat, esse videt.
 Quam bene, Tu RÜCKERE, doses, qua rectius itur,
 Quaeque sit in dubio norma sequenda foro:
 Discrimenque simul monstras, & tradis aperte,
 Cautio iudicibus quae sit habenda bonis.

E

Nec

Nec mora; Te merita lauru praecingit alumnum,

Inque suo condit iam *Themis* alma sinu.

Si iudex olim fies, hoc mente tenebis:

Dicere saepe nocet, saepe tacere nocet.

haec pauca

Nobilissimi atque Doctissimi Dn. IO. NICOL.

RÜCKERI ciuis & commilitonis quondam academici, amici dilectissimi, dissertationi inaugurali, testandi amoris & singularis adfectus ergo, gratulabundus adscripsit.

IER. ZANG, I. V. L.

Sereniss. Princip. Landgrau. Hasso-
Darmstad. in Regim. & Consist.
Gießens. Consiliar. & in Com-
mun. Reuision. seu Supremar. ap-
pellat. Cur. adfess. ordinarius.

ROMA tuum nomen terris fatale regendis
Pugnaci clarum milite iacta tuum;
Nomina doctorum iactabunt semper ATHENAE,
FRANCORVM ecce VADO nil fere clarius
est!

lactat

Iactat venales, quas vult extrudere merces
 Teutonicus, vel quas integer orbis alit.
 Moenia laudantur, domibus decorata superbis,
 Moenus, quae cingit ceu leuis annulus est.
 Annulus ingeniis splendet, quasi arte paratis
 Gemmis, quas laudat martis & artis amor.
 Hanc merito patriam laudant Heliconis alumni
 RÜCKERI, & cunctos, quos alit atque tulit.
 Splendeat in patria felix RÜCKERUS in orbem,
 Iustitiae DOCTOR, iustitiaeque decus!
 Quod voueo, Summi succrescat NUMINIS inde
 Gloria! multa salus fit TIBI! sitque TUIS!

*Ita Praecellenti & Nobilissimo in
 Patria Iurium Practico felicis-
 simo, nunc Doctoralium hono-
 rum Candidato dignissimo, Fau-
 tori suo & Amico certissimo a-
 mica manu & animo adplaudere
 voluit, debuit*

IO. GEORG. LIEBKNECHT,
 SS. Theol. D. & Prof. Extraordi.
 nec non Mathem. Ordinarius
 inque Acad. Caesar. & Reg.
 Porussica Collega.

Dum bene pro meritis *TIBI* præbet Apollo Coronas,

Gratulor inde *TIBI*, sanctaque. fausta precans:
Adjiciat Numen hæc commoda dextris,
Ut cedat ex voto, quod *TUA* vota volunt!

*His Præ Nobili & Clarissimo Dno
Candidato; Fautori & Conter-
raneo suo honoratissimo gratu-
latur*

HENRICUS EHRENFRIED LUTHER
LL. St.

Die Themis wil dein Haupt Geehrter *MÜCKER*
binden/
Den Doctor-Hut/ die Kron/ um deine Schläffe winden ;

Mich freuet diese Ehr/ die deiner Tugend-Pracht/
Und Rechts- Erfahrungheit/ nun recht berühmt
gemacht.

Mit diesen wenigen zeilen hat gegen den
Herrn Doctorandum seine erge-
benste Pflicht-Schuldigkeit bezeu-
gen wollen

JOHAN HEERDOR DJEZ.
S. S. Theol. Stud. Mæno-
Francof.

Errata Typographica emendanda.

Pag. 12. lin. 8. deleatur & p. 15. l. 6. leg. DCCCXLV. pag. 28.
lin. 9. deleatur non.

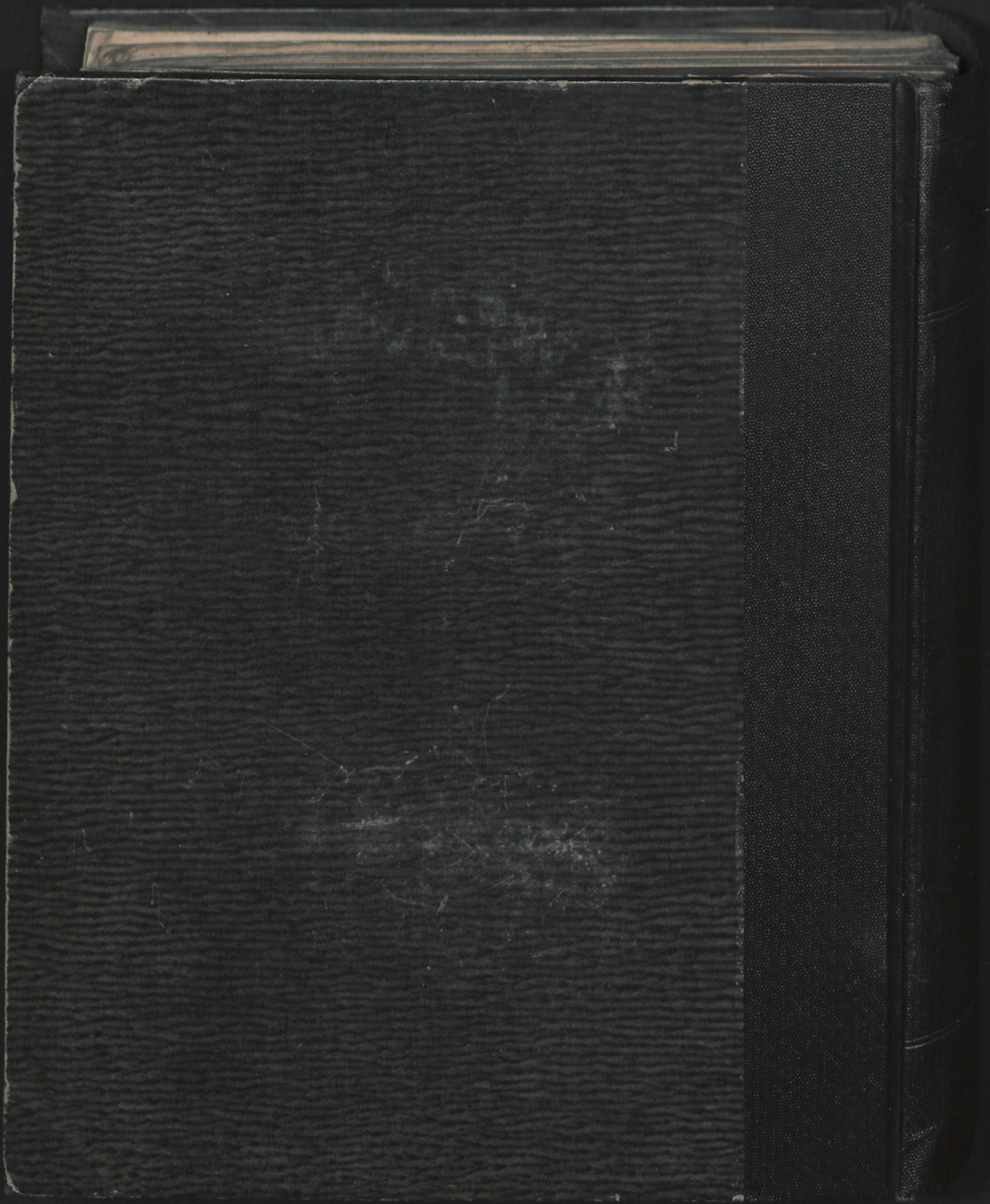
X2368103

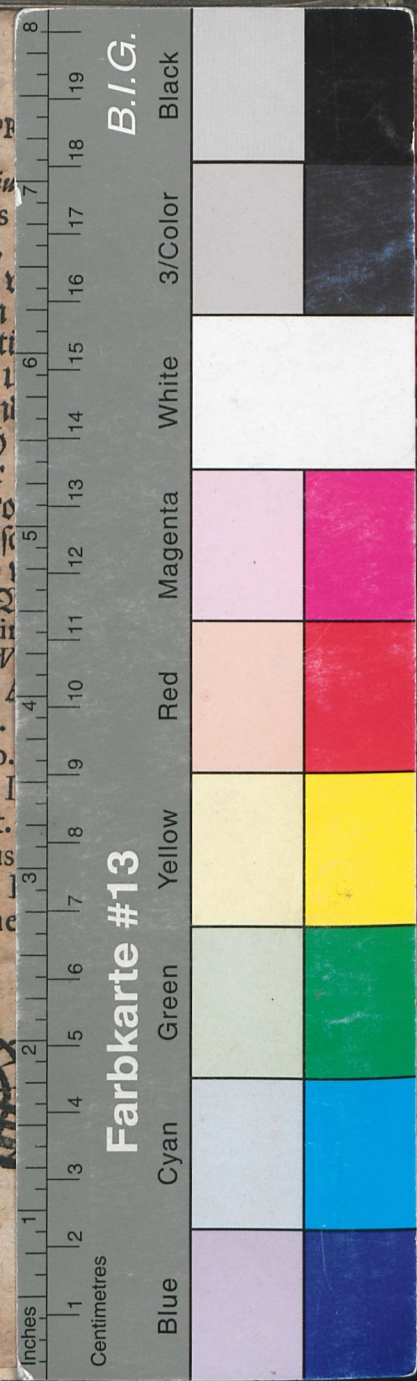
ULB Halle 3
006 398 723

1018

Præf. num. 15

DISSERTATIO INAUGURALIS JURIDICA,
DE

1721

g.

RATIONIBUS
DECIDENDI PARTIBUS
ET EARUM ADVOCATIS
NON TEMERE, AUT NON
INTEGRE COMMUNICANDIS;

P 484

QUAM,
SENSU ILLUSTRIS ORDINIS JURIDICI,
PRÆSIDE

DN. IMMANUELE WEBERO,
3to CONSILIAR. HASSO-DARMSTADT.
JUR. PROFESS. PUBL. ORDINARIO, HOC TEMPORE
FACULTATIS JURID. DECANO,

PRO SUMMIS DOCTORUM IN UTROQUE
JURE DIGNITATIBUS ET PRIVILEGIIS
RITE CAPESSENDIS

Ad diem XXII. Jul. MDCCXXI.

PUBLICÆ

EXCELL. Dⁿⁿ. PROFESSORUM
CENSURÆ SUBMITTET

JOANNES NICOLAUS RÜCKER,
MOENO-FRANCOFURTANUS.

✻ ————— ✻
GIESSÆ, TYPIS VIDUÆ IO. REINH. VULPII, ACAD. TYP.